

Počet dětí

Kolik bys chtěl/a mít dětí?

8. – 9. třída

Klíčové kompetence:

k učení

komunikační

k řešení problémů

Mezipředmětové vazby:

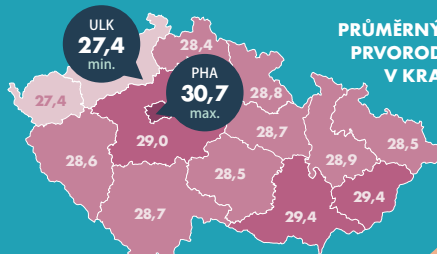
Čj – český jazyk

Ov – občanská výchova

M – matematika

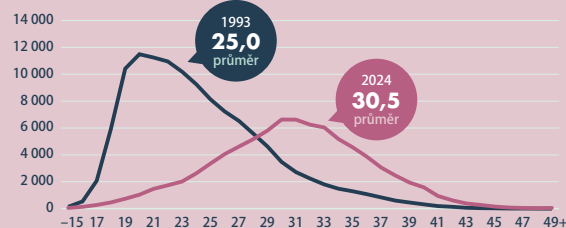
Materiál byl vytvořen ve spolupráci Českého statistického úřadu a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích jako metodický list pro projekt Minisčítání 2025.

NOVOROZENCI

NAROZENÉ DĚTI PODLE VĚKU RODIČKY

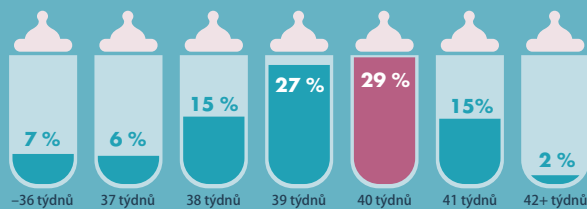
● 1993
● 2024

Nejčastější
jména novorozenců

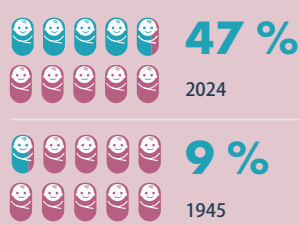
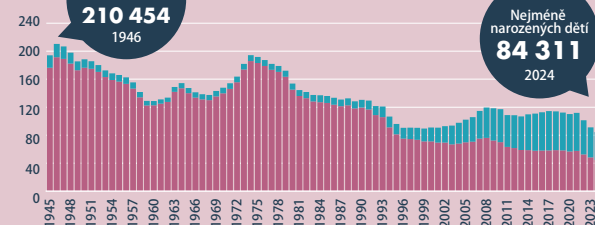
Jakub
Eliška

DĚLKA TĚHOTENSTVÍ

NAROZENÍ PODLE RODINNÉHO STAVU MATKY

● nevdaná
● vdaná

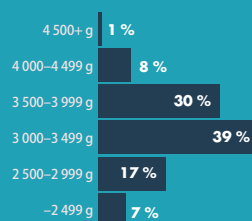
PORODY

PRŮMĚRNÁ PORODNÍ HMOTNOST

PORODNÍ HMOTNOST NAROZENÝCH

PRŮMĚRNÁ PORODNÍ DÉLKA

ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD

ZDROJ: ČSÚ. Data za rok 2024.
Struktury porodních charakteristik ze zjištěných údajů.

Počet dětí

Kolik bys chtěl/a mít dětí?

1.

Český statistický úřad zveřejnil infografiku Novorozenci, ve které najdeme zajímavá data z roku 2024. (část 1)

M

Vyhledej na stránkách Českého statistického úřadu tuto infografiku a odpověz na otázky.

- 1. Kdo je prvorodička?**
Prvorodička je žena, která porodila své první dítě.
- 2. Jaký byl průměrný věk prvorodiček v Česku v roce 2024?**
29 let.
- 3. Ve kterém kraji byl věk prvorodiček v roce 2024 nejvyšší?**
Hlavní město Praha – 30,7 let.
- 4. Ve kterém kraji byl průměrný věk prvorodiček v roce 2024 nejnižší?**
Ústecký kraj – 27,4 let.
- 5. Jaký byl rozdíl mezi průměrným věkem prvorodiček a všech rodiček v roce 2024?**
Průměrný věk rodiček byl o 1,5 roku vyšší.
- 6. Porovnejte věk rodiček v roce 1993 a 2024. V jakém věku rodilo nejvíce žen v roce 1993?**
Kolem 20. roku.

Pokračování na další straně.

Odkaz na infografiku ČSÚ Novorozenci:
<https://csu.gov.cz/infografiky-2025>

1.

Český statistický úřad zveřejnil infografiku Novorozenci, ve které najdeme zajímavá data z roku 2024. (část 2)

M

Vyhledej na stránkách Českého statistického úřadu tuto infografiku a odpověz na otázky.

7. V jakém věkovém rozmezí byl počet rodiček v roce 1993 a 2024 stejný?

Mezi 28. a 29. rokem.

8. Kolik procent dětí se narodilo nedonošených?

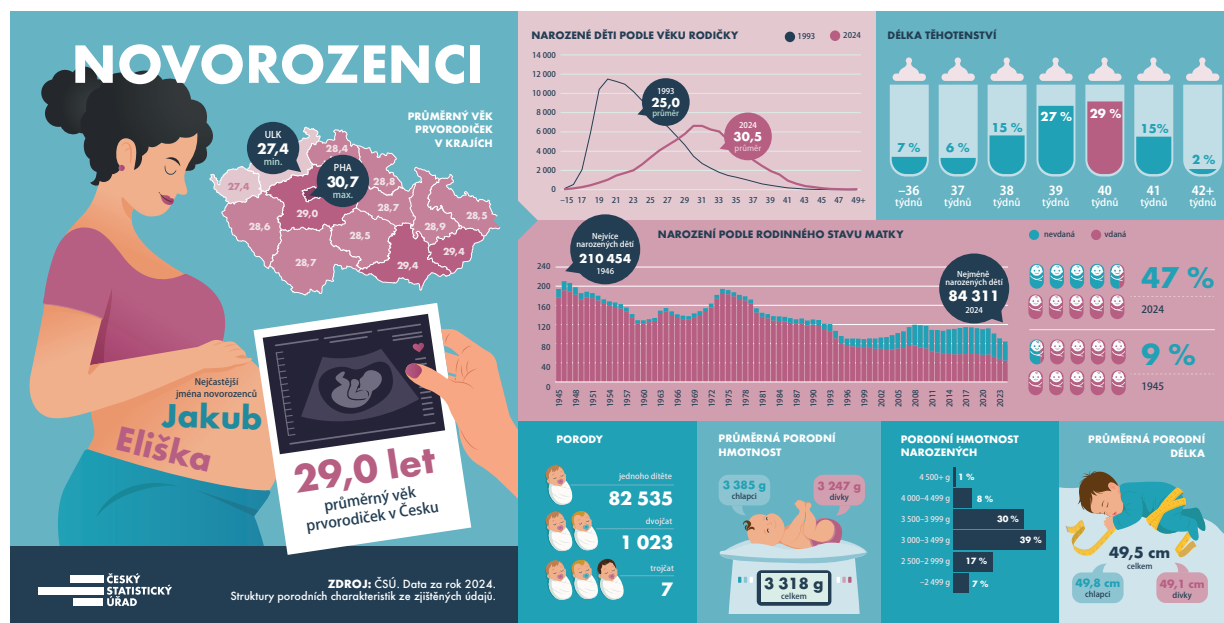
Podle údajů z grafu je 7 % narozených dětí nedonošených, protože se narodily ve 36. týdnu těhotenství (nebo dříve).

9. Porovnej procentuální podíl dětí narozených svobodným a vdaným matkám v roce 1945 a v roce 2024. Jak se změnil rodinný stav rodiček mezi těmito dvěma roky?

V roce 1945 bylo pouze 9 % nevdaných matek, v roce 2024 bylo 47 % nevdaných matek.

10. Kolik dětí, které se narodily v roce 2024, bylo z dvojčat nebo trojčat?

Dvojčata – 1 023 porodů (2 046 dětí),
trojčata – 7 porodů (21 dětí), celkem 2 067 dětí.

Holka nebo kluk?

V některých rodinách se rodí jen samí kluci, v jiných zase holky. Je to jen náhoda? Dlouhodobý výzkum ukázal, že pohlaví dětí v rodině není úplně náhodné, jak jsme si dříve mysleli.

Ukazuje se, že některé maminky mají větší pravděpodobnost, že budou mít děti stejného pohlaví, například jen chlapce nebo jen dívky. Může to souviset s genetikou nebo s tím, jak se mění tělo ženy s věkem. Například u starších maminek je větší pravděpodobnost, že budou mít děti stejného pohlaví.

Z výzkumu také vyplynulo, že pokud už má rodina tři děti stejného pohlaví, je pravděpodobnost, že i čtvrté dítě bude stejného pohlaví, vyšší, než bychom předpokládali. Například pokud už mají rodiče tři chlapce, je šance, že se narodí čtvrtý chlapec, přibližně 61 %. Pokud má rodina tři dívky, pak pravděpodobnost narození čtvrté dívky je přibližně 58 %.

Ov

Čj

2.

Přečti si text a odpověz na následující otázky:

1. Jaký je hlavní závěr výzkumu, o kterém se v textu píše?

Pohlaví dětí v rodině není úplně náhodné. Některé maminky mají větší šanci mít děti stejného pohlaví, například třeba jen kluky nebo jen holky.

2. Co může ovlivnit, že se v rodině rodí děti stejného pohlaví?

Genetika, věk, ...

3. Jak se mění pravděpodobnost narození dítěte stejného pohlaví, pokud už má rodina tři děti stejného pohlaví?

Pokud má rodina tři děti stejného pohlaví, je větší šance, že i čtvrté dítě bude stejného pohlaví.

4. Představte si, že jste novináři. Jaký nadpis byste dali tomuto článku, aby zaujal čtenáře?

Například: „Čtvrté dítě? Možná zase kluk!“

5. Jak by se tento výzkum mohl využít v praxi (například v lékařství, genetice nebo při plánování rodiny)?

Může pomoci lékařům a vědcům lépe pochopit, jak vzniká pohlaví dítěte. Rodičům může ukázat, že pohlaví dětí není vždy náhoda, může být užitečný při plánování rodiny nebo genetickém poradenství.

Odkaz na celý článek:

<https://www.novinky.cz/clanek/dite-rodina-zahada-proc-nekteri-rodice-umi-jen-holky-a-jini-zase-jen-kluky-je-zcasti-vyresena-40531727>

3. Jaký je ideální počet dětí?

Každý žák si zvolí, kolik dětí by jednou chtěl mít (0, 1, 2, 3, více). Podle této volby se rozdělíte do skupin.

Ov

Čj

Každá skupina si připraví argumenty, proč je právě tento počet dětí ideální. Připravte si alespoň tři silné argumenty a jeden protiargument.

Pomocné otázky:

Jaké jsou výhody mít právě tolik dětí?

Jaké mohou být nevýhody?

Jaké jsou ekonomické, časové nebo společenské dopady?

Jaké jsou trendy v Česku?

Každá skupina představí své argumenty. Ostatní skupiny mohou klást doplňující otázky nebo reagovat.

Každý žák samostatně napíše krátké shrnutí:

Přesvědčil mě některý argument změnit názor? Proč ano/ne?

Jaký je podle mě ideální počet dětí a proč?

Co mě v debatě nejvíce překvapilo?

